

Beslissing klachtencommissie

inzake klacht van mevrouw X

Klacht : 20220801/025
Wet : Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg (Wvvgz)
Datum binnenkomst klacht : 1 augustus 2022
Datum hoorzitting : 8 augustus 2022
Datum beslissing : 15 augustus 2022

1. STUKKEN

De klachtencommissie heeft kennisgenomen van:

- Klaagschrift van 1 augustus 2022
- Uittreksel uit het dossier
- Verweerschrift van 5 augustus 2022

2. KLACHTENPROCEDURE

De klachtenprocedure is begonnen met het klaagschrift van mevrouw X, hierna te noemen klager, van 1 augustus 2022. Verweerder, de heer A, psychiater, heeft op 5 augustus 2022 een verweerschrift aan de klachtencommissie toegezonden.

Op 8 augustus 2022 heeft er een hoorzitting plaatsgevonden, waarbij de volgende personen aanwezig waren:

- *de klachtencommissie:* voorzitter
psychiater
lid
- *secretaris:*
- *notulist:*
- *klager:* mevrouw X, die zich in deze heeft laten
bijstaan door de patiëntenvertrouwenspersoon
- *verweerder:* dhr. A, psychiater, met ondersteuning van mevrouw B, AIOS

Tijdens de hoorzitting hebben partijen ieder hun standpunten toegelicht.

3. KLACHT

Klager klaagt over de beslissing tot het verlenen van verplichte zorg d.d. 27 juli 2022.

4. STANDPUNT VAN PARTIJEN

Het standpunt van klager komt, kort samengevat, neer op het volgende. Op 23 juli 2022 heeft de burgemeester ten aanzien van klager een crisismaatregel afgegeven. Deze crisismaatregel is op 26 juli 2022 door de rechtbank verlengd. Op 27 juli 2022 heeft verweerder besloten om verplichte medicatie toe te gaan dienen en om de reeds ingezette vormen van verplichte zorg, te weten de opname en de beperking van de bewegingsvrijheid, voort te zetten. Klager wil geen medicatie en wil niet opgenomen zijn. Zij is opgenomen op de gesloten afdeling maar dit voelt voor haar als een Tbs-veroordeling. Klager is vanaf 2020 drie keer opgenomen geweest, wat telkens niet helpend is geweest. Het heeft volgens klager dus geen zin om haar nu weer op te nemen en om haar medicatie toe te gaan dienen. De medicatie veroorzaakt volgens klager nierschade en geeft een risico op verslaving. Doordat klager is opgenomen kan zij tevens niet meer reizen of werken, terwijl dit haar twee grootste hobby's zijn. Zij zou graag uitbreiding van vrijheden krijgen, maar dit krijgt ze niet. Haar leven heeft geen nut meer en zij wil dan ook een einde aan haar leven maken. Het traject bij de Levenseindekliniek is gestart. Klager heeft tijdens de zitting een schadevergoeding verzocht.

Verweerder stelt zich op het volgende standpunt. Klager is op 21 juli 2022 beoordeeld op de SEH van het Jeroen Bosch Ziekenhuis nadat zij een ernstige suïcidepoging met medicatie had gedaan. In verband met persisterende suïcidale uitingen, tevens bij ontslagwens, is op 23 juli 2022 een crisismaatregel verzocht en afgegeven. De eerste week van opname heeft in het teken gestaan van opbouw van een werkrelatie met klager, met als uiteindelijk doel, consensus over herstart psychofarmaca ter stabilisatie van het actuele psychiatrische beeld. Als ook het zo kort als mogelijk houden van het klinische behandeltraject. Dit ter voorkoming van een traumatiserend en als krenkend ervaren dwangtraject, zoals in het verleden. Op grond van persisterende forse kritiek /oordeelsstoornissen als ook volledig ontbrekend ziektebesef/inzicht bleek meewerken aan een adequate behandeling op vrijwillige basis niet haalbaar. Om de door klager ervaren krenkende impasse te doorbreken en ook de opnameduur te minimaliseren, werd op 27 juli 2022 de schriftelijke en gemotiveerde beslissing om verplichte zorg te gaan verlenen genomen. Bij niet ingrijpen wordt de kans op verdere escalaties vergroot, leidend tot noodzakelijke overplaatsing naar de HIC afdeling in Vught, met mogelijk noodzakelijke separaties, wat zeker niet in het belang van klager is. Het ingezette behandelbeleid is naar mening van verweerder dan ook proportioneel, subsidiair en doelmatig. De verwachting is dat stabilisatie nog enige tijd zal vergen, om deze reden is inmiddels een traject tot verkrijging van een zorgmachtiging ingezet om het ingezette behandelbeleid binnen de wettelijke kaders te blijven borgen.

5. OVERWEGINGEN EN OORDEEL KLACHTENCOMMISSIE

5.1 *De ontvankelijkheid van de klacht*

De klacht van klager richt zich op gedragingen waarop de Wet verplichte ggz van toepassing is. Ingevolge artikel 2 lid 1.2 van het reglement van de klachtencommissie heeft de klachtencommissie tot taak om klachten te behandelen die worden ingediend op grond van de Wet verplichte ggz. Klager is als cliënt van Reinier van Arkel op grond van artikel 1 sub c van het reglement van de klachtencommissie bevoegd tot het indienen van een klacht bij de klachtencommissie. De klacht is schriftelijk en op de juiste wijze ingediend. De klacht van klager is derhalve ontvankelijk.

5.2 Procedurele waarborgen

De klachtencommissie overweegt dat uitgangspunt in het gezondheidsrecht het zelfbeschikkingsrecht is. Iedere patiënt mag zelf uitmaken of hij een (be)handeling wel of niet wil ondergaan. Uitzonderingen op dit zelfbeschikkingsrecht moeten bij wet geregeld zijn. Klager verblijft binnen Reinier van Arkel op grond van een (verlengde) crisismaatregel. Op de voorgenomen vormen van verplichte zorg zijn de bepalingen ter zake van de Wet verplichte ggz van toepassing. Omdat verplichte zorg een ingrijpende inbreuk is op het zelfbeschikkingsrecht en op de lichamelijke integriteit van de patiënt, dienen er zowel procedurele als inhoudelijke waarborgen in acht worden genomen alvorens over te kunnen gaan tot het verlenen van verplichte zorg.

De procedurele eisen zijn als volgt vastgelegd in artikel 8:9 Wvvgz:

- de beslissing om over te gaan tot verplichte zorg op schrift is gesteld door de zorgverantwoordelijke en voorzien is van een motivering;
- de beslissing om over te gaan tot verplichte zorg pas is genomen nadat de zorgverantwoordelijke:
 - o zich op de hoogte heeft gesteld van de actuele gezondheidstoestand van betrokkene
 - o met betrokkene over de voorgenomen beslissing overleg heeft gevoerd
 - o voor zover de zorgverantwoordelijke geen psychiater is, hierover overeenstemming heeft bereikt met de geneesheer-directeur;
- de geneesheer-directeur op de hoogte is gesteld van de beslissing en een afschrift van de beslissing aan betrokkene, de vertegenwoordiger¹ en de advocaat heeft verstrekt en hen schriftelijk in kennis heeft gesteld van de klachtwaardigheid van de beslissing en van de mogelijkheid van advies en bijstand door de patiëntenvertrouwenspersoon;
- De zorgverantwoordelijke schriftelijk in het dossier heeft vastgelegd of betrokkene tot een redelijke waardering van zijn/haar belangen in staat is en er sprake is van een van de gevaren of risico's als vermeld in artikel 8:9 lid 4 onder b Wvvgz.

De klachtencommissie komt met betrekking tot de formele vereisten voor verplichte zorg tot het volgende oordeel. Uit het dossier en de verklaringen ter zitting blijkt dat de zorgverantwoordelijke zich voorafgaand aan de beslissing tot verplichte zorg, op de hoogte heeft gesteld van de actuele gezondheidstoestand van betrokkene en het voornemen om te besluiten tot verplichte zorg ook met klager besproken heeft. Klager heeft het schriftelijke en gemotiveerde besluit van de zorgverantwoordelijke ontvangen waarin de onderbouwing van de beslissing over te gaan tot verplichte zorg is weergegeven. Tevens heeft klager de brief van de geneesheer-directeur ontvangen waarin hij geïnformeerd wordt over de mogelijkheid een klacht in te dienen en de hulp van de patiëntenvertrouwenspersoon in te roepen. De klachtencommissie heeft eveneens geconstateerd dat de zorgverantwoordelijke expliciet een beoordeling van de wilsbekwaamheid heeft gedaan.

5.3 Inhoudelijke waarborgen

Naast de bovengenoemde procedurele waarborgen, zijn ook inhoudelijke eisen in de wet geformuleerd die in acht moeten worden genomen alvorens over te kunnen gaan tot de toepassing

¹ Indien van toepassing

van verplichte zorg. Volgens artikel 2:1 en 3:3 van de Wvzgz kan verplichte zorg worden verleend indien:

- Het gedrag van een persoon als gevolg van zijn psychische stoornis tot ernstig nadeel leidt;
- Er geen mogelijkheden voor zorg op basis van vrijwilligheid zijn;
- Er voor betrokkene geen minder bezwarende alternatieven met het beoogde effect zijn (subsidiariteit);
- Het verlenen van verplichte zorg, gelet op het doel van verplichte zorg evenredig is (proportionaliteit);
- Redelijkerwijs te verwachten is dat het verlenen van verplichte zorg effectief is (doelmatigheid);
- De veiligheid van betrokkene, de veiligheid van de hulpverleners en de veiligheid binnen de accommodatie is geborgd (veiligheid).

Met betrekking tot de inhoudelijke criteria voor verplichte zorg constateert de klachtencommissie het volgende. Uit hetgeen is vermeld in de desbetreffende beslissing verlenen verplichte zorg, de medische verklaring, het behandelplan, de beschikking, de rapportages, alsmede gelet op de toelichting van verweerder is, naar het oordeel van de klachtencommissie, genoegzaam gebleken dat er sprake is van ernstig nadeel. Ook aan de vereisten van proportionaliteit, subsidiariteit, doelmatigheid en veiligheid is naar het oordeel van de klachtencommissie voldaan. Voorafgaand aan de crisisopname heeft klager een suïcidepoging met medicatie gedaan. Klager heeft thans een aanhoudende doodswens. De opname, medicatie en beperking van de bewegingsvrijheid is noodzakelijk om het ernstig nadeel af te wenden. Er zijn geen minder bezwarende alternatieven die hetzelfde beoogde effect hebben. Het behandelteam kan momenteel niet anders dan het beleid voortzetten.

6. **BESLISSING**

De klachtencommissie voornoemd, verklaart de klacht van klager ongegrond. Het verzoek tot schadevergoeding wordt niet in behandeling genomen nu artikel 14 van het klachtenreglement vereist dat dit verzoek tegelijkertijd met het indienen van de klacht dient te worden gedaan (de schriftelijke onderbouwing van het verzoek mag later) en klager haar verzoek pas voor het eerst ter zitting kenbaar heeft gemaakt.

voorzitter klachtencommissie

Beroep

Betrokkene, de vertegenwoordiger of de zorgaanbieder kan door middel van een schriftelijk en gemotiveerd verzoekschrift bij de Rechtbank Oost-Brabant beroep instellen tegen onderhavige uitspraak van de klachtencommissie. De termijn voor het indienen van een verzoekschrift bedraagt zes weken na de dag waarop de beslissing van de klachtencommissie aan de betrokkene is meegedeeld.